TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2016. gada 25. februārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Direktīva 80/987/EEK — Dalībvalstu tiesību aktu par darba ņēmēju aizsardzību to darba devēja maksātnespējas gadījumā tuvināšana — Piemērošanas joma — Jūrnieku, kuri strādā uz kuģa, kurš peld ar trešās valsts karogu, darba samaksas prasījumi — Darbs devējs, kurš reģistrēts šajā trešajā valstī — Darba līgums, kuram piemēro šīs pašas trešās valsts tiesības — Darba devēja bankrots, kas atzīts dalībvalstī, kurā tam ir uzņēmējdarbības veikšanas vieta — 1. panta 2. punkts — Pielikuma II punkta A daļa — Valsts tiesiskais regulējums, kurā jūrnieku darba samaksas prasījumu garantēšanu paredz tikai gadījumā, ja viņi tiek pamesti ārvalstīs — Aizsardzības līmenis, kas nav līdzvērtīgs aizsardzībai, kura izriet no Direktīvas 80/987

Lieta C-292/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Symvoulio tis Epikrateias* (Valsts padome, Grieķija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 5. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 13. jūnijā, tiesvedībā

Elliniko Dimosio

pret

Stefanos Stroumpoulis ,

Nikolaos Koumpanos ,

Panagiotis Renieris ,

Charalampos Renieris ,

Ioannis Zacharias ,

Dimitrios Lazarou ,

Apostolos Chatzisotiriou .

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: trešās palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], kas pilda ceturtās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], M. Safjans [*M. Safjan*], A. Prehala [*A. Prechal*] (referente) un K. Jirimēe [*K. Jürimäe*],

ģenerāladvokāts P. Kruss Viljalons [*P. Cruz Villalón*],

* Tiesvedības valoda – grieķu.

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Grieķijas valdības vārdā – *X. Basakou* un *I. Kotsoni*, kā arī *K. Georgiadis*, pārstāvji,

— Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *B. Tidore*, *avvocato dello Stato*,

— Eiropas Komisijas vārdā – *M. Patakia* un *J. Enegren*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2015. gada 24. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 1980. gada 20. oktobra Direktīvas 80/987/EEK par dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku aizsardzību to darba devēja maksātnespējas gadījumā (OV L 283, 23. lpp.) interpretāciju.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Elliniko Dimosio* (Grieķijas valsts) un *S. Stroumpoulis*, *N. Koumpanos*, *P. Renieris*, *C. Renieris*, *I. Zacharias*, *D. Lazarou*, kā arī *A. Chatzisotiriou* par kaitējumu, kas it kā esot nodarīts pēdējiem minētajiem Direktīvas 80/987 nepareizas transponēšanas valsts tiesībās dēļ.

Atbilstošās tiesību normas

ANOJTK

3 Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju, kas parakstīta Montegobejā 1982. gada 10. decembrī un stājusies spēkā 1994. gada 16. novembrī (turpmāk tekstā – "ANOJTK"), Maltas Republika un Grieķijas Republika ratificēja attiecīgi 1993. gada 20. maijā un 1995. gada 21. jūlijā, un Eiropas Kopienas vārdā tā ir apstiprināta ar Padomes 1998. gada 23. marta Lēmumu 98/392/EK par Eiropas Kopienas parakstīto ANO 1982. gada 10. decembra Jūras tiesību konvenciju un 1994. gada 28. jūlija Nolīgumu par minētās konvencijas XI daļas īstenošanu (OV L 179, 1. lpp.).

4 ANOJTK 91. panta 1. punktā ir noteikts:

"Katra valsts izvirza nosacījumus, ar kādiem tā piešķir savu valstisko piederību kuģiem, reģistrē kuģus savā teritorijā un piešķir tiesības kuģot zem sava karoga. Kuģiem ir tās valsts piederība, zem kuras karoga tiem ir tiesības kuģot. Starp valsti un kuģi ir jāpastāv reālai saiknei."

5 ANOJTK 92. panta "Kuģa statuss" 1. punktā ir noteikts:

"Kuģiem ir tiesības kuģot tikai zem vienas valsts karoga un, izņemot īpašus gadījumus, kuri ir tieši paredzēti starptautiskajos līgumos vai šajā Konvencijā, tiem ir jāpakļaujas šīs valsts ekskluzīvai jurisdikcijai tāljūrā. [..]"

6 Atbilstoši ANOJTK 94. pantam "Karoga valsts pienākumi":

"1. Katra valsts efektīvi realizē administratīvos, tehniskos un sociālos jautājumos savu jurisdikciju un kontroli pār kuģiem, kuri kuģo zem tās karoga.

2. Jo īpaši, katra valsts:

[..]

b) pārņem uz sevi saskaņā ar savām iekšējām tiesībām jurisdikciju pār katru kuģi, kurš kuģo zem tās karoga, un pār kuģa kapteini, virsniekiem un ekipāžu attiecībā uz administratīviem, tehniskiem un sociāliem jautājumiem, kuri skar šo kuģi.

[..]"

Romas konvencija

7 Konvencijas par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, kura atvērta parakstīšanai Romā 1980. gada 19. jūnijā (OV 1980, L 266, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Romas konvencija"), 3. panta 1. punktā ir noteikts:

"Līgumu reglamentē tiesību akti, kurus izvēlas puses. [..]"

8 Romas konvencijas 6. pantā ir paredzēts:

"1. Neatkarīgi no 3. panta pušu izdarīta tiesību aktu izvēle darba līgumā neliedz darbiniekam to imperatīvo tiesību normu aizsardzību, kas būtu piemērojamas saskaņā ar 2. punktu, ja nav izdarīta izvēle.

2. Neatkarīgi no 4. panta darba līgumu, ja nav izdarīta izvēle saskaņā ar 3. pantu, reglamentē:

a) tās valsts tiesību akti, kurā darbinieks parasti veic savu līguma izpildes darbu, pat gadījumā, ja viņš uz laiku ir nodarbināts citā valstī, vai

b) ja darbinieks parasti neveic savu darbu kādā vienā valstī – tās profesionālās darbības atrašanās vietas valsts, kurā darbinieks tika nolīgts, tiesību akti,

ja darbinieks parasti neveic savu darbu kādā vienā valstī – tās profesionālās darbības atrašanās vietas valsts, kurā darbinieks tika nolīgts, tiesību akti."

9 Šīs konvencijas 10. panta "Piemērojamo tiesību aktu darbības joma" 1. punktā ir noteikts:

"Tiesību akti, ko piemēro līgumam saskaņā ar šīs konvencijas 3. līdz 6. un 12. pantu, konkrēti reglamentē:

a) tulkošanu;

b) izpildi;

c) līguma laušanas sekas, tostarp zaudējumu apmēra novērtēšanu, ciktāl tas noteikts tiesību normās, tiesas pilnvaru, kas tai piešķirtas ar procesuālajām tiesībām, robežās;

d) dažādus saistību izbeigšanas veidus, rīcības priekšrakstus un ierobežojumus;

e) sekas līguma atzīšanai par spēkā neesošu.”

Direktīva 80/987

10 Ņemot vērā laiku, kurā norisinājās pamatlietas fakti, kā to pamatoti norāda iesniedzējtiesa, ir jāizdara atsauce uz Direktīvas 80/987 normām tās redakcijā pirms grozījumiem, kas veikti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 23. septembra Direktīvu 2002/74/EK (OV L 270, 1. lpp.). Starplaikā Direktīva 80/987 tika atcelta un aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 22. oktobra Direktīvu 2008/94/EK par darba ņēmēju aizsardzību to darba devēja maksātnespējas gadījumā (OV L 283, 36. lpp.).

11 Direktīvas 80/987 preambulas pirmajā līdz ceturtajā apsvērumā bija noteikts:

“tā kā ir jāparedz darbinieku aizsardzība to darba devēja maksātnespējas gadījumā, jo īpaši, lai garantētu, ka apmierina to prasījumus attiecībā uz darba samaksu, ņemot vērā nepieciešamību līdzsvarot ekonomisko un sociālo attīstību Kopienā;

tā kā starp dalībvalstīm vēl joprojām šajā ziņā pastāv atšķirības attiecībā uz darbinieku aizsardzības pakāpi; tā kā būtu jācenšas samazināt minētās atšķirības, jo tās var tieši iespaidot kopējā tirgus darbību;

tā kā tādēļ šajā jomā būtu jāveicina likumu tuvināšana, vienlaikus turpinot uzlabošanu Līguma 117. panta nozīmē;

tā kā sakarā ar ģeogrāfisko novietojumu un pašreizējo nodarbinātības struktūru šajā apgabalā darba tirgus Grenlandē būtiski atšķiras no darba tirgus citos Kopienas apgabalos.”

12 Šīs direktīvas 1. pantā bija noteikts:

“1. Šī direktīva attiecas uz tām darbinieku prasībām pret darba devējiem, kas atzīti par maksātnespējīgiem 2. panta 1. punkta nozīmē, kuras izriet no darba līgumiem vai darba attiecībām.

2. Dalībvalstis izņēmuma kārtā drīkst neattiecināt šo direktīvu uz dažu kategoriju darbinieku prasījumiem, pamatojoties uz īpašiem darbinieku darba līgumiem vai darba attiecībām vai pastāvot cita veida garantijām, kas darbiniekiem nodrošina līdzvērtīgu aizsardzību tai, kura izriet no šīs direktīvas.

Darbinieku kategorijas, kas minētas pirmajā daļā, ir uzskaitītas pielikumā.

3. Šī direktīva neattiecas uz Grenlandi. Ja minētajā reģionā nodarbinātības struktūras attīstās, tad šo izņēmumu pārskata.”

13 Šīs direktīvas pielikuma II punktā esošais saraksts skāra “darbiniekus, uz kuriem attiecas cita veida galvojums”. Kas attiecas uz Grieķijas Republiku, šajā sarakstā bija iekļauti “jūras kuģu apkalpes locekļi”.

14 Direktīvas 80/987 2. pantā bija noteikts:

“1. Šajā direktīvā darba devēju uzskata par maksātnespējīgu, ja:

a) ir iesniegts pieprasījums sākt attiecīgās dalībvalsts normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētu procesu saistībā ar darba devēja mantu, lai kopīgi apmierinātu kreditoru prasījumus, dodot iespēju ņemt vērā prasījumus, kas minēti 1. panta 1. punktā,

un

b) kompetentā iestāde saskaņā ar minētajiem normatīvajiem un administratīvajiem aktiem ir:

— vai nu nolēmusi sākt procesu,

— vai noteikusi, ka darba devēja uzņēmums galīgi ir slēgts un ka pieejamā manta nav pietiekama, lai garantētu procesa sākšanu.

2. Šī direktīva neierobežo valstu tiesību aktos definētos terminus "darbinieks", "darba devējs", "darba samaksa", "iegūtās tiesības" [..]."

15 Šīs direktīvas 3. panta 1. punktā bija noteikts, ka "dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka [..] iestādes, kas dod galvojumu, garantē to, ka apmierina darbinieku prasījumus attiecībā uz darba samaksu atbilstīgi darba līgumiem vai darba attiecībām un darba samaksu par laikposmu pirms norādītā datuma."

16 Saskaņā ar minētās direktīvas 5. pantu:

"Dalībvalstis paredz sīki izstrādātus noteikumus iestāžu, kas dod galvojumu, organizēšanai, finansēšanai un darbībai, jo īpaši ievērojot šādus principus:

[..]

b) darba devēji piedalās finansēšanā, ja vien to pilnīgi nenodrošina valsts iestādes;

c) iestāžu atbildība nedrīkst būt atkarīga no tā, vai ir izpildīti pienākumi piedalīties finansēšanā."

Grieķijas tiesības

17 Likuma 1836/1989 un Prezidenta dekrēta 1/1990 (*FEK* A` 1), kas pieņemts, īstenojot šī likuma normas, mērķis ir nodrošināt Direktīvas 80/987 transponēšanu.

18 Likuma 1220/1981, ar kuru papildina un groza tiesību aktus attiecībā uz Pirejas ostas pārvaldes iestādi (*FEK* A` 296), 29. pantā ir paredzēts

"1. Gadījumā, ja ārvalstīs tiek pamesti Grieķijas jūrnieki, kas strādājuši uz kuģiem, kuri kuģo ar Grieķijas karogu, vai uz kuģiem, kuri kuģo ar ārvalstu karogu, un kas ir noslēguši līgumu ar Jūrnieku pensijas fondu ["Naftiko Apomachiko Tameio"], ja kuģa īpašnieks nepilda normas, kas piemērojamas algu un uztura jautājumā:

a) Jūrnieku pensijas fonds no "Slimības un bezdarba fonda" izmaksā summu, kas atbilst triju mēnešu maksimālajai darba samaksai, proti, pamatalgu un kavējuma naudu, kādas tās ir definētas kolektīvajos darba līgumos;

b) saņēmēji tiek repatriēti, izmantojot Jūrnieku māju, atbilstoši piemērojamajām normām un saņemot ceļa pamatizdevumus.

[..]

2. Iepriekšējā punktā noteiktā procedūra nav obligāta jūrniekam, kurš varētu vēlēties turpināt darba līgumu; bet, ja viņš ir saņēmis repatriācijas izdevumus vai ja viņš ir piekritis izmantot piedāvāto biļeti, jūrnieka darba līgums tiek pilnībā uzteikts "ar pamatojumu, ka kuģa īpašnieks ir pametis jūrnieku ārvalstīs" [..]

[..]

5. 1. punktā paredzētā maksājuma veikšana izbeidz atbilstošos no darba attiecībām izrietošos prasījumus; iespējamo vēl maksājamo atlikumu saņēmējiem maksā viņu darba devējs vai tas, kuram ar darba devēju ir līdzatbildība par tiem.

[..]"

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

19 1994. gada 14. jūlijā atbildētāji pamatlietā, Grieķijā dzīvojoši Grieķijas jūrnieki, Pirejā (Grieķija) noslēdza līgumus ar *Panagia Malta Ltd* (turpmāk tekstā – "*Panagia Malta*"), sabiedrību, kuras reģistrētā adrese ir Valetā (Malta), atbilstoši kuriem viņi tika pieņemti darbā uz kuģa, kas kuģo ar Maltas karogu un pieder šai sabiedrībai. Šajos līgumos bija noteikums, ka tiem ir piemērojamas Maltas tiesības.

20 1994. gada vasarā šis kuģis, būdams aizturēts Pirejas ostā kopš 1992. gada septembra sakarā ar apķīlāšanu, tika nofraktēts. Nesaņēmuši darba samaksu par laikposmu pēc savas nodarbināšanas, kurā tie uzturējās uz šī kuģa, gaidot minēto nofraktēšanu, kas beigu beigās nenotika, atbildētāji pamatlietā 1994. gada 15. decembrī uzteica savus iepriekš minētos līgumus.

21 Ar spriedumu 1636/1995 *Monomeles Protodikeio Peireos* (Pirejas pirmās instances tiesa viena tiesneša sastāvā) noteica *Panagia Malta* pārskaitīt atbildētājiem pamatlietā summas kopā ar procentiem, kas atbilda viņu darba samaksai, to uztura izdevumiem uz kuģa, atvaļinājuma naudai, kā arī atlaišanas pabalstam.

22 Pēc jaunām apķīlāšanām attiecīgais kuģis 1995. gada 7. jūnijā tika pārdots izsolē. Tajā pašā gadā *Polymeles Protodikeio Peireos* (Pirejas pirmās instances tiesa) atzina *Panagia Malta* bankrotu. Lai gan atbildētāji pamatlietā bija deklarējuši savus prasījumus, realizējamu aktīvu neesamības dēļ tie nevarēja saņemt nevienu maksājumu saistībā ar šo bankrotu.

23 Tādēļ viņi vērsās Darba ņēmēju nodarbinātības aģentūrā (*Organismos Apascholisis Ergatikou Dynamikou*), lai saņemtu darba ņēmēju aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā. Šī aizsardzība viņiem tika atteikta, jo kā jūrnieki, uz kuriem attiecās cita veida garantijas, viņa bija izslēgti no Direktīvas 80/987 piemērošanas jomas un uz viņiem turklāt neattiecās Prezidenta dekrēts 1/1990.

24 Atbildētāji pamatlietā 1999. gada 11. oktobrī uzsāka tiesvedību *Diokitiko Protodikeio Athinon* (Atēnu Administratīvā pirmās instances tiesa) par Grieķijas valsts atbildību, jo tā atbilstoši Direktīvai 80/987 nebija nodrošinājusi kuģojošām apkalpēm piekļuvi garantiju iestādei vai, ja tādas nav, līdzvērtīgu aizsardzību tai, kas izriet no Direktīvas.

25 Tā kā minētā tiesa atbildētāju pamatlietā prasību noraidīja, tie iesniedza apelācijas sūdzību par šo nolēmumu. Ar spriedumu 1063/2005 *Dioikitiko Efeteio Athinon* (Atēnu administratīvā apelācijas tiesa) atcēla šo spriedumu, nospriežot, pirmkārt, ka Direktīva 80/987 ir piemērojama šajā lietā, jo *Panagia Malta* bija darbojusies Grieķijā, valstī, kurā bija tās uzņēmējdarbības vieta, un kuģis peldēja ar izdevīguma karogu. Otrkārt, apelācijas tiesa uzskatīja, ka, transponējot Direktīvu 80/987 valsts tiesībās, Grieķijas valsts ir kļūdaini atturējusies garantēt tādiem algotiem darbiniekiem kā atbildētāji pamatlietā

šajā direktīvā paredzēto aizsardzību. Šajā pēdējā ziņā šī tiesa tostarp uzskatīja, ka pretēji tam, kas ir prasīts minētās direktīvas 1. panta 2. punktā, Likuma 1220/1981 29. pantā attiecīgajām personām nav piedāvāta līdzvērtīga aizsardzība tai, kas izriet no minētās direktīvas.

26 Grieķijas valsts par šo spriedumu iesniedza kasācijas sūdzību *Symvoulio tis Epikrateias* (Valsts padome).

27 Iesniedzējtiesa uzskata, ka šī apelācijas sūdzība rada vairākus Savienības tiesību interpretācijas jautājumus. Šajā ziņā tā atsaucas tostarp uz ANOJTK 91., 92. un 94. pantu un uz starptautisko tiesību paražām, ko atspoguļo šīs normas, kā arī uz spriedumu *Poulsen* un *Diva Navigation* (C-286/90, EU:C:1992:453), kurā Tiesa tostarp esot nospriedusi, ka atbilstoši starptautiskajām tiesībām kuģim principā ir tikai viena valstiskā piederība, proti, tās valsts piederība, kurā tas ir reģistrēts, tādēļ dalībvalsts nevar uzlūkot kuģi, kas jau ir reģistrēts trešajā valstī, kā kuģi, kas peld ar tās karogu, atsaucoties uz apstākli, ka šim kuģim ir būtiska saikne ar šo dalībvalsti.

28 Šādos apstākļos *Symvoulio tis Epikrateias* (Valsts padome) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai atbilstoši Direktīvas 80/987 noteikumiem kādas dalībvalsts jūrnieki, kas ir strādājuši uz kuģa, kurš kuģo ar trešās valsts, nevis kādas Eiropas Savienības dalībvalsts karogu, saistībā ar nesamaksātajiem prasījumiem, kas viņiem ir attiecībā pret kuģa īpašnieku uzņēmumu – kura juridiskā adrese ir trešās valsts teritorijā, bet uzņēmējdarbības veikšanas vieta atrodas attiecīgās dalībvalsts teritorijā un kuru, ņemot vērā šo pēdējo minēto vietu, šīs dalībvalsts tiesa saskaņā ar tās tiesībām ir atzinusi par maksātnespējīgu –, var saņemt minētās direktīvas sniegto aizsardzību, ņemot vērā tās mērķi un neatkarīgi no tā, ka darba līgumus reglamentē trešās valsts tiesības un dalībvalsts nevar prasīt kuģa īpašniekam, kurš nav pakļauts tās tiesību sistēmai, veikt iemaksas iestādes, kas dod galvojumu, finansēšanai?

2) Vai atbilstoši Direktīvas 80/987 noteikumiem par līdzvērtīgu aizsardzību ir jāuzskata tas, ka Jūrnieku pensiju fonds, kas paredzēts Likuma 1220/1981 29. pantā, Grieķijas jūrniekiem, kuri strādā uz kuģa, kas kuģo ar Grieķijas karogu, vai uz ārvalstu kuģa, kurš ir noslēdzis līgumu ar šo fondu, ne ilgāk kā trīs mēnešus maksā šajā pantā paredzēto pamatalgu un piemaksas, kas ir noteiktas attiecīgajos koplīgumos, ja šāda samaksa minētajā pantā ir paredzēta tikai gadījumā, ja minētie jūrnieki ir tikuši pamesti ārvalstīs?"

Par prejudiciāliem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

29 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīva 80/987 ir jāinterpretē tādējādi, ka, izņemot, ja eventuāli tiek piemērots šīs direktīvas 1. panta 2. punkts, jūrniekiem, kas dzīvo dalībvalstī un kurus ir pieņēmusi darbā šajā dalībvalstī sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir trešajā valstī, bet kuras uzņēmējdarbības vieta ir šajā dalībvalstī, darbam kā algotiem darbiniekiem uz šai sabiedrībai piederoša kruīzu kuģa, kas peld ar šīs trešās valsts karogu, atbilstoši darba līgumam, kurā kā piemērojamās tiesības bijušas norādītas šīs pašas trešās valsts tiesības, pēc tam, kad attiecīgās valsts tiesa ir atzinusi šo sabiedrību par bankrotējušu atbilstoši pēdējās minētās tiesībām, būtu jāvar gūt aizsardzību, kas paredzēta šajā direktīvā attiecībā uz darbinieku darba samaksas prasījumiem, kas viņiem ir pret šo pašu sabiedrību.

30 Ir jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai Direktīvai 80/987 ir sociāls mērķis – visiem algotiem darbiniekiem Savienības mērogā nodrošināt minimālo aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā, apmierinot darbiniekiem nesamaksātos prasījumus atbilstīgi darba līgumiem vai darba tiesiskajām attiecībām un attiecībā uz darba samaksu par noteiktu laikposmu (skat. tostarp spriedumus

Maso u.c., C-373/95, EU:C:1997:353, 56. punkts; *Walcher*, C-201/01, EU:C:2003:450, 38. punkts, kā arī *Tümer*, C-311/13, EU:C:2014:2337, 42. punkts). Šajā kontekstā Tiesa ir vairākkārt uzsvērusi, ka pēc sava rakstura darba samaksas prasījumiem ir liela nozīme attiecīgajām personām (skat. it īpaši spriedumu *Visciano*, C-69/08, EU:C:2009:468, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

31 Šim nolūkam Direktīvā 80/987 tostarp ir paredzētas īpašas garantijas šādu nesamaksāto prasījumu samaksai (skat. spriedumu *Francovich* u.c., C-6/90 un C-9/90, EU:C:1991:428, 3. punkts).

32 Kas attiecas uz šo garantiju saņēmēju noteikšanu, ir jāatgādina, ka atbilstoši tās 1. panta 1. punktam Direktīva 80/987 ir piemērojama tiem algoto darbinieku prasījumiem pret darba devējiem, kas atzīti par maksātnespējīgiem šīs direktīvas 2. panta 1. punkta izpratnē, kuri izriet no darba līgumiem vai darba attiecībām. Šīs direktīvas 2. panta 2. punktā ir norādes uz valsts tiesību aktiem, lai konkretizētu "darbinieka" un "darba devēja" jēdzienus. Visbeidzot, šī 1. panta 2. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis var izņēmuma kārtā un zināmos apstākļos neattiecināt šīs direktīvas piemērošanas jomu uz dažām darbinieku kategorijām, kas ir uzskaitītas tās pielikumā (spriedums *Francovich* u.c., C-6/90 un C-9/90, EU:C:1991:428, 13. punkts).

33 Kā ir nospriedusi Tiesa, no šīm normām izriet, ka persona ietilpst Direktīvas 80/987 piemērošanas jomā, pirmkārt, ja tai ir algota darbinieka statuss atbilstoši valsts tiesībām un uz to neattiecas šīs direktīvas 1. panta 2. punktā paredzētie izņēmumi, un, otrkārt, ja šīs personas darba devējs ir maksātnespējīgs minētās direktīvas 2. panta izpratnē (skat. šādā ziņā spriedumu *Francovich* u.c., C-6/90 un C-9/90, EU:C:1991:428, 14. punkts).

34 Kas attiecas uz šo pēdējo nosacījumu, no Direktīvas 80/987 2. panta 1. punkta formulējuma izriet, ka "maksātnespēja" prasa, lai, pirmkārt, attiecīgās dalībvalsts normatīvajos un administratīvajos aktos būtu paredzēta procedūra saistībā ar darba devēja mantu, lai kopīgi apmierinātu tās kreditoru prasījumus, otrkārt, lai šīs procedūras ietvaros būtu ļauts ņemt vērā algotu darbinieku prasījumus, kuri izriet no darba līgumiem vai darba tiesiskajām attiecībām, treškārt, lai būtu ticis lūgts uzsākt procedūru un, ceturtkārt, lai atbilstoši iepriekš minētajām valsts tiesību normām kompetentā iestāde būtu vai nu lēmusi uzsākt procedūru, vai konstatējusi, ka darba devēja uzņēmums ir slēgts galīgi un ka pieejamā manta nav pietiekama, lai garantētu procesa sākšanu (skat. spriedumu *Francovich*, C-479/93, EU:C:1995:372, 18. punkts).

35 Turklāt, kas attiecas uz darbinieka statusu, ir jāatgādina, ka atbilstoši Tiesas judikatūrai Direktīvas 80/987 2. panta 2. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē šī sprieduma 30. punktā atgādinātā sociālā mērķa gaismā, līdz ar to dalībvalstis nevar pēc savas patikas definēt jēdzienu "darbinieks", tādējādi apdraudot šo mērķi, un rīcības brīvību, kura tām ir atbilstoši šai normai, tādējādi ierobežo minētais sociālais mērķis, kas dalībvalstīm ir jāievēro (spriedums *Tümer*, C-311/13, EU:C:2014:2337, 42. un 43. punkts).

36 Kas attiecas uz pamatlietu, ir jānorāda, pirmkārt, ka nav strīda par to, ka atbilstoši Grieķijas tiesībām ar līgumu nodarbināti jūrnieki, par kādiem ir pamatlieta, ir darbinieki.

37 Otrkārt, no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka *Panagia Malta* ar kādas Grieķijas tiesas spriedumu ir atzīta par bankrotējušu. Šajā nolēmumā ir arī norādīts, ka, lai gan atbildētāju pamatlietā darba samaksas prasījumi tikuši iesniegti procedūrā, kuras rezultātā tika konstatēts bankrots, šie prasījumi nevarēja tikt apmierināti realizējamu aktīvu neesamības dēļ.

38 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, nav strīda par to – kas gan vēl jāpārbauda otrā prejudiciālā jautājuma ietvaros –, ka tādi darba ņēmēji kā atbildētāji pamatlietā, nav izslēgti no Direktīvas 80/987 piemērošanas jomas kā algoti darbinieki, kuri saņem cita veida garantijas šīs direktīvas 1. panta 2. punkta izpratnē, jo abi pārējie nosacījumi, kas atgādināti šī sprieduma 33. punktā, kuriem Direktīvā 80/987 ir pakārtots tajā paredzētās aizsardzības saņēmēja statuss, šajā gadījumā ir izpildīti, tādēļ šādiem darba ņēmējiem principā būtu jāvar saņemt šādu aizsardzību.

39 Pretēji tam, ko cenšas norādīt Eiropas Komisija, Direktīvā 80/987 paredzētā darba samaksas prasījumu garantija ir piemērojama neatkarīgi no jūras ūdeņiem (teritoriālā jūra vai dalībvalsts vai trešās valsts ekskluzīvā ekonomiskā zona, vai arī atklātā jūra), kuros kuģis, uz kura tikuši aicināti strādāt atbildētāji pamatlietā, beigu beigās kuģoja.

40 Šī iestāde kļūdaini uzskata, ka no spriedumiem *Mosbæk* (C-117/96, EU:C:1997:415), kā arī *Everson* un *Barrass* (C-198/98, EU:C:1999:617) var tikt secināts, ka no šīs garantijas algoti darba ņēmēji, kuri ir tādā pašā situācijā kā atbildētāji pamatlietā, labumu var gūt tikai tad, ja tie veic savu darbību Grieķijas teritorijā.

41 Proti, pirmajā no šiem spriedumiem Tiesa nosprieda, ka darba devēja, kurš ir reģistrēts dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kuras teritorijā darba ņēmējs dzīvo un veic savu algoto darbību, maksātnespējas gadījumā par šo darba devēju darba samaksas prasījumu samaksu kompetentā garantiju iestāde principā ir darba devēja, kurš parasti piedalās iestādes finansēšanā, uzņēmējdarbības vietas iestāde (šajā ziņā skat. spriedumu *Mosbæk*, C-117/96, EU:C:1997:415, 24. un 25. punkts). Otrajā spriedumā Tiesa precizēja, ka citādi ir situācijā, kad darba devējam ir vairāki uzņēmumi dažādās dalībvalstīs; šādā gadījumā, lai noteiktu kompetento garantiju iestādi, papildus uzņēmējdarbības vietai kā papildu kritērijs ir jāizmanto darba ņēmēju darbības vieta (spriedums *Everson* un *Barrass*, C-198/98, EU:C:1999:617, 22. un 23. punkts).

42 Taču ir jākonstatē, ka šie abi spriedumi, kuri attiecas uz situācijām, kurās divas dalībvalstu garantijas iestādes *a priori* šķita kompetentas, lai nodrošinātu algoto darbinieku nesamaksāto prasījumu samaksu, būtībā nevar nostiprināt Komisijas aizstāvēto tēzi. Tiesas sniegtās atbildes šajos spriedumos faktiski nekādi iepriekš nenosaka, vai, ja darba devējs, kura uzņēmējdarbības vieta ir dalībvalstī, ir pieņēmis darbā darba ņēmējus, kuri dzīvo šajā dalībvalstī, lai veiktu algotu darbu uz kuģa, darba samaksas prasījumi, kuri attiecīgā gadījumā ir šiem darba ņēmējiem attiecībā pret šo darba devēju, kad tas ir kļuvis par maksātnespējīgu, ir aizsargājami atbilstoši Direktīvai 80/987. Šī judikatūra, konkrētāk, neļauj nekādi secināt, ka šī aizsardzība ir ierobežojama atbilstoši šo jūras teritoriju statusam starptautiskajās tiesībās.

43 Turklāt, atbildot uz iesniedzējtiesas formulētajiem jautājumiem, ir jāprecizē, ka šī sprieduma 38. punktā esošo vērtējumu nevar ietekmēt neviens no apstākļiem, ko šī tiesa ir norādījusi savā jautājumā un kas attiecīgi ir par to, ka pamatlietā aplūkotajiem darba līgumiem ir piemērojamas trešās valsts tiesības, ka kuģis, uz kura atbildētāji pamatlietā tika pieņemti strādāt, peld ar šīs trešās valsts karogu, ka darba devēja juridiskā adrese ir šajā pašā trešajā valstī vai arī ka attiecīgā dalībvalsts nevar prasīt šādam darba devējam, lai tas piedalītos Direktīvas 80/987 3. panta 1. punktā norādītās garantiju iestādes finansējumā.

44 Kas attiecas, pirmkārt, uz līguma noteikumu, atbilstoši kuram pamatlietā aplūkotajiem darba līgumiem ir piemērojamas trešās valsts tiesības, ir jānorāda, ka prasība samaksāt atbilstošos nesamaksātos darba samaksas prasījumus, ar ko algots darbinieks vēršas garantiju iestādē, ir jānošķir no darba ņēmēja iesniegtas prasības pret maksātnespējīgu darba devēju šo prasījumu samaksas saņemšanai (šajā ziņā skat. spriedumu *Visciano*, C-69/08, EU:C:2009:468, 41. punkts).

45 Kā Komisija to pamatoti norāda, tāda tiesiskā regulējuma mērķis, par kādu ir pamatlieta, kas regulē nosacījumus, ar kādiem dalībvalsts garantē darba samaksas prasījumu samaksu sakarā ar darba devēja maksātnespēju, nav reglamentēt darba tiesiskās attiecības, kas pastāv starp darbinieku un darba devēju.

46 Pretēji tam, ko apgalvo Grieķijas valdība, no tā izriet, ka šādi nosacījumi un šāda samaksas prasība garantiju iestādē neietilpst līgumtiesību jomā Romas konvencijas 10. panta izpratnē.

47 Otrkārt, kas attiecas uz apstākli, ka, pirmkārt, kuģis, uz kura atbildētāji pamatlietā tika aicināti strādāt, peldēja ar trešās valsts karogu, un faktu, otrkārt, ka darba devēja juridiskā adrese bija šajā pašā trešajā valstī, ir jāuzsver, pirmkārt, kā tas ir ticis atgādināts šī sprieduma 32. un 33. punktā, ka kritēriji, kuriem

Direktīvā 80/987 ir pakārtots ar to izveidotās aizsardzības saņēmēja statuss, būtībā attiecas uz pēdējā minētā darbinieka statusu un apstākli, ka darba devējam ir piemērota procedūra par prasījumu kolektīvu apmierināšanu, piemērojot dalībvalstī spēkā esošās normas.

48 Savukārt no šīs direktīvas normām un, it īpaši, no tās 1. panta, kurā ir ierobežota tās piemērošanas joma, neizriet, ka darba devēja juridiskās adreses vietai vai kuģa, uz kura tiek nodarbināti darba ņēmēji, karogam būtu jābūt kritērijiem, atbilstoši kuriem tiek veikta šī norobežošana.

49 Konkrētāk, nevar tikt atbalstīta Grieķijas valdības argumentācija, ka no Direktīvas 80/987 1. panta 3. punkta varot secināt, ka šī direktīva nav piemērojama Grenlandei, ka minētā direktīva ir piemērojama tikai darba attiecību gadījumā, kad tiek veikts algots darbs Savienības teritorijā, bet ne tad, kad šāds darbs tiek veikts uz kuģa, kas peld ar trešās valsts karogu.

50 Proti, šī Direktīvas 80/987 nepiemērojamība, kā tas izriet arī no tās preambulas ceturtā apsvēruma, ir izskaidrojama ar to, ka ar ģeogrāfisko novietojumu un toreizējo nodarbinātības struktūru šajā apgabalā darba tirgus Grenlandē tajā laikā būtiski atšķīrās no darba tirgus citos Kopienas apgabalos. Tomēr tas nekādi neietekmē to, vai uz tādu dalībvalstī dzīvojošu jūrnieku situāciju, kurus pieņēmusi darbā šajā dalībvalstī sabiedrība, kuras uzņēmējdarbības vieta ir šajā pašā dalībvalstī, lai tie strādātu uz kuģa, kas peld ar trešās valsts karogu, attiecas darba tirgus šajā dalībvalstī.

51 Tāpat nebūtu pieņemams Itālijas valdības norādītais arguments, ka tas, ka Direktīvas 80/987 preambulas pirmajā apsvērumā ir atsauce uz nepieciešamību līdzsvarot ekonomisko un sociālo attīstību Kopienā, liekot secināt, ka šādu darba ņēmēju darba samaksas prasījumi pret šādu darba devēju ir jāizslēdz no ar šo direktīvu izveidotās aizsardzības piemērošanas jomas. Faktiski ir tikai jānorāda, ka pamatlietas apstākļos, kas ir atgādināti šī sprieduma 50. punktā, nav nekādi redzams, kāpēc šādas aizsardzības piešķiršana neietilptu šī ekonomiskās un sociālās attīstības mērķa īstenošanā vai pārkāptu to.

52 Otrām kārtām, nav pieņemama Grieķijas valdības tēze, ka tā rezultātā, ka attiecīgais kuģis peld ar trešās valsts karogu un darba devēja juridiskā adrese ir šajā pašā trešajā valstī, situācija, kāda ir pamatlietā, neietilpstot, vispārīgi ņemot, Savienības tiesību *ratione loci* piemērošanas jomā, jo Savienības tiesības neattiecas uz trešajām valstīm.

53 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka pastāvīgā judikatūra ir tāda, ka ar to vien, ka darba ņēmēja darbība tiek veikta ārpus Savienības teritorijas, nav pietiekami, lai noraidītu Savienības tiesību normu par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos piemērošanu, ja darba attiecībām ir pietiekami cieša saistība ar Savienības teritoriju (skat. it īpaši spriedumu *Bakker*, C-106/11, EU:C:2012:328, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

54 Kas attiecas uz pamatlietu, ir jānorāda, ka darba attiecībām starp atbildētājiem pamatlietā un viņu darba devēju ir dažādas saiknes ar Savienības teritoriju. Proti, šie darba ņēmēji ir noslēguši darba līgumu tās dalībvalsts teritorijā, kurā tie dzīvo, ar darba devēju, kura maksātnespēju pēc tam pasludinājusi šīs dalībvalsts tiesa, jo šis darba devējs šajā dalībvalstī veica darbību un tur tam bija faktiskās uzņēmējdarbības vieta.

55 Taču, kas attiecas uz tādu garantiju, kāda ir izveidota ar Direktīva 80/987, par kuru atbild dalībvalstis, un ņemot vērā tostarp tās sociālo mērķi, kas atgādināts šī sprieduma 30. punktā, šādi apstākļi norāda uz pietiekami ciešas saiknes starp attiecīgajām darba attiecībām un Savienības teritoriju esamību.

56 Trešām kārtām, tā kā iesniedzējtiesa savā nolēmumā ir atsaukusies uz ANOJTK 91., 92. un 94. pantu, kā arī spriedumu lietā *Poulsen* un *Diva Navigation* (C-286/90, EU:C:1992:453) un Grieķijas valdība apgalvo, ka no šīm normām, aplūkojot tās kopsakarā ar šo judikatūru, izriet, ka tās netiktu pildītas, ja Direktīva 80/987 būtu jāinterpretē tādējādi, ka ar to izveidotā aizsardzība pienākas darba ņēmējiem, kurus nodarbina sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir trešajā valstī, uz kuģa, kurš peld ar šīs pašas valsts karogu, ir jāprecizē turpmākais.

57 Sprieduma *Poulsen* un *Diva Navigation* (C-286/90, EU:C:1992:453) 13. punktā atgādinājusi, ka atbilstoši starptautiskajām tiesībām kuģim principā ir tikai viena valstiskā piederība, proti, tās valsts piederība, kurā tas ir reģistrēts, Tiesa minētā sprieduma 16. punktā nosprieda, ka trešā valstī reģistrēts kuģis Padomes 1986. gada 7. oktobra Regulas (EEK) Nr. 3094/86, ar kuru paredz dažus tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai (OV L 288, 1. lpp.), 6. panta 1. punkta b) apakšpunkta piemērošanai nevar tikt uzskatīts par kuģi, kuram ir dalībvalsts piederība, jo tam ir būtiska saikne ar šo dalībvalsti.

58 Šajā pašā spriedumā Tiesa, norādījusi, ka kuģa apkalpes darbībai piemērojamais likums ir atkarīgs nevis no šīs apkalpes locekļu pilsonības, bet no tās valsts, kurā kuģis ir reģistrēts, un, attiecīgā gadījumā, jūras zonas, kurā atrodas šis kuģis, uzskatīja arī, ka minētais 6. panta 1. punkta b) apakšpunkts nevar tikt piemērots kapteinim un pārējiem apkalpes locekļiem tikai tādēļ, ka viņi ir kādas dalībvalsts pilsoņi (skat. spriedumu *Poulsen* un *Diva Navigation*, C-286/90, EU:C:1992:453, 18. un 20. punkts).

59 Visbeidzot, uzsvērusi, ka minētais 6. panta 1. punkta b) apakšpunkts nevar tikt piemērots trešajā valstī reģistrētam kuģim, pirmkārt, kad tas ir atklātā jūrā, jo principā uz šādu kuģi attiecas vienīgi tā karoga [valsts] likums, ne, otrkārt, kad tas navigē kādas dalībvalsts ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā, jo tam ir ļauts tur navigēt, ne, treškārt, kad tas šķērso kādas dalībvalsts teritoriālos ūdeņus, ciktāl, šādi rīkojoties, tas īsteno miermīlīgas šķērsošanas tiesības, Tiesa savukārt nosprieda, ka šāda norma tam var tikt piemērota, kad tas atrodas iekšējos ūdeņos vai, konkrētāk, kādas dalībvalsts ostā, kur tas principā pilnībā ir pakļauts šīs valsts jurisdikcijai (skat. spriedumu *Poulsen* un *Diva Navigation*, C-286/90, EU:C:1992:453, 22.–29. punkts).

60 Tomēr ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 3094/86 6. panta 1. punkta b) apakšpunktā attiecībā uz atsevišķām zivju sugām ir paredzēts, ka, pat ja tās tikušas noķertas ārpus dalībvalstu suverēnajiem vai to jurisdikcijā esošajiem ūdeņiem, tās nevar tikt paturētas uz klāja, pārkrautas, izkrautas, transportētas, uzglabātas, pārdotas, izliktas vai piedāvātas pārdošanai, bet tās nekavējoties ir jāizlaiž jūrā.

61 Atšķirībā no Regulas Nr. 3094/86 Direktīvā 80/987 nav paredzēts regulēt tādu darbību, ko ar kuģi veikusi apkalpe, kas uz tā atrodas, kā zivju resursu zveja, uzglabāšana, transports, pārkraušana vai pārdošana, bet tikai uzlikt katrai dalībvalstij pienākumu nodrošināt darbiniekiem, it īpaši tiem, kuri pirms tam tikuši nodarbināti uz kuģa, to darba samaksas prasījumu samaksu pēc tam, kad viņu darba devējs ir atzīts par maksātnespējīgu šajā dalībvalstī.

62 Taču šajā ziņā nešķiet, ka starptautiskajās publiskajās tiesībās būtu normas, kurās vienīgi tās valsts ziņā, ar kuras karogu peld kuģis, būtu atstāts izveidot šādu garantijas mehānismu, izslēdzot tostarp šādas pilnvaras valstij, kuras teritorijā ir faktiskā uzņēmējdarbības vieta darba devējam, kura maksātnespēju tādējādi ir konstatējusi šīs valsts tiesa.

63 Tā nav ANOJTK 92. panta 1. punkta, kā arī 94. panta 1. punkta un 2. punkta b) apakšpunkta gadījumā, uz kuriem norāda iesniedzējtiesa, ne arī attiecībā uz agrākajām paražu tiesībām, kuras attiecīgā gadījumā atspoguļo šīs normas.

64 Proti, ANOJTK 92. panta 1. punkts attiecas uz ekskluzīvo jurisdikciju, kas "atklātā jūrā" ir valstij, ar kuras karogu peld kuģis.

65 Turklāt no ANOJTK 94. panta 1. punkta un 2. punkta b) apakšpunkta izriet, ka visas dalībvalstis faktiski īsteno savu jurisdikciju un savu kontroli administratīvajā, tehniskajā un sociālajā jomā pār kuģiem, kas peld ar to karogu, un ka katra valsts īsteno tostarp savu jurisdikciju atbilstoši savām iekšējām tiesībām pār visiem kuģiem, kas peld ar to karogu, kā arī pār kapteiņiem, virsniekiem un apkalpēm kuģi skarošajos administratīvajos, tehniskajos un sociālajos jautājumos.

66 Taču ir jānorāda, ka tāda mehānisma ieviešana, kāds ir paredzēts Direktīvā 80/987, atbilstoši kuram dalībvalsts garantiju iestāde nodrošina nesamaksātos darba samaksas prasījumus, kurus iepriekš uz kuģa nodarbinātie jūrnieki var vērst pret savu darba devēju, kuru par maksātnespējīgu ir atzinusi šīs dalībvalsts tiesa, neliedz šāda kuģa karoga valstij faktiski īstenot savu jurisdikciju pār šo kuģi vai tā apkalpi sociāla rakstura jautājumos, kas skar šo kuģi, kā tas paredzēts šajās ANOJTK normās.

67 Treškārt un attiecībā uz apstākli, ka šajā gadījumā Grieķijas valsts nevarētu prasīt, lai darba devējs veiktu iemaksas Direktīvas 80/987 3. panta 1. punktā paredzētajā garantiju fondā, vispirms ir jānorāda, ka iesniedzējtiesas nolēmumā nav paskaidrojumu par šādas neiespējamības iemeslu.

68 Turklāt no Direktīvas 80/987 5. panta b) punkta izriet, ka darba devējam ir jāpiedalās finansēšanā, ja vien to pilnībā nenodrošina valsts iestādes, tādēļ atbilstoši šīs pašas direktīvas sistēmai nav nepieciešams, lai starp darba devēja iemaksu veikšanas pienākumu un garantiju fonda iejaukšanos pastāvētu saikne.

69 Visbeidzot, ir jānorāda, ka šajā gadījumā un kā tas izriet no iesniedzējtiesas nolēmuma, tieši ņemot vērā apstākli, ka *Panagia Malta* faktiskās uzņēmējdarbības vieta bija Grieķijā, šīs dalībvalsts tiesa varēja atzīt tās bankrotu, piemērojot šīs dalībvalsts tiesisko regulējumu. Taču, kā to secinājumu 60. punktā norāda ģenerāladvokāts, tāda vien apstākļa rezultātā, ka Grieķijas valsts ir attiecīgā gadījumā atturējusies vai nu savā tiesiskajā regulējumā paredzēt, ka šādai sabiedrībai ir jāveic iemaksas, vai arī noteikt, ka šai sabiedrībai ir jāpilda pienākums, kas tai ir atbilstoši šim tiesiskajam regulējumam, attiecīgajiem darba ņēmējiem nevar tikt liegta ar Direktīvu 80/987 izveidotā aizsardzība.

70 Šajā pēdējā aspektā ir jāatgādina, ka minētās direktīvas 5. panta c) punktā ir skaidri noteikts, ka iestāžu atbildība veikt maksājumu pastāv neatkarīgi no tā, vai ir izpildīti pienākumi piedalīties finansēšanā.

71 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīva 80/987 ir jāinterpretē tādējādi, ka, izņemot, ja eventuāli tiek piemērots šīs direktīvas 1. panta 2. punkts, jūrniekiem, kas dzīvo dalībvalstī un kurus šajā dalībvalstī ir pieņēmusi darbā sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir trešajā valstī, bet kuras faktiskās uzņēmējdarbības vieta ir šajā dalībvalstī, darbam kā algotiem darbiniekiem uz šai sabiedrībai piederoša kruīza kuģa, kas peld ar trešās valsts karogu, atbilstoši darba līgumam, kurā kā piemērojamās tiesības ir norādītas šīs pašas trešās valsts tiesības, pēc tam, kad attiecīgās dalībvalsts tiesa ir atzinusi šo sabiedrību par bankrotējušu atbilstoši pēdējās minētās tiesībām, būtu jāvar gūt aizsardzību, kas paredzēta direktīvā attiecībā uz nesamaksātiem darba samaksas prasījumiem, kas viņiem ir pret šo pašu sabiedrību.

Par otro jautājumu

72 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 80/987 1. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz darba ņēmējiem, kuri ir tādā situācijā, kādā ir atbildētāji pamatlietā, par "līdzvērtīgu aizsardzību tai, kura izriet no šīs direktīvas", ir jāuzskata aizsardzība, kas paredzēta Likuma 1220/1981 29. pantā, ja jūrnieki ir tikuši pamesti ārvalstīs.

73 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka atbilstoši Direktīvas 80/987 1. panta 2. punktam "dalībvalstis izņēmuma kārtā drīkst neattiecināt šo direktīvu uz dažu kategoriju darbinieku prasījumiem, pamatojoties uz īpašiem darbinieku darba līgumiem vai darba attiecībām vai pastāvot cita veida garantijām, kas darbiniekiem nodrošina līdzvērtīgu aizsardzību tai, kura izriet no šīs direktīvas"; šo algoto darbinieku kategoriju saraksts ir šīs direktīvas pielikumā.

74 Šī saraksta II punktā, kurā ir norādīti "darbinieki, uz kuriem attiecas cita veida galvojums", attiecībā uz Grieķijas Republiku ir ietverti jūras kuģu apkalpes locekļi.

75 Turklāt, kā Tiesa jau ir nospriedusi, gan no Direktīvas 80/987 mērķa nodrošināt visiem darbiniekiem minimālo aizsardzību, gan no tās 1. panta 2. punktā paredzētās atkāpes izņēmuma rakstura izriet, ka atbilstīgi šim noteikumam par "līdzvērtīgu" ir uzskatāma tikai aizsardzība, kura, pat ja tā iekļaujas tiesību normā, kuras nosacījumi atšķiras no direktīvā noteiktajiem, nodrošina darbiniekiem tajā definētās būtiskās garantijas (spriedums Komisija/Grieķija, C-53/88, EU:C:1990:380, 19. punkts).

76 Kas attiecas uz Likuma 1220/1981 29. pantu, ir jānorāda, kā to jautājumā uzsver iesniedzējtiesa, ka ar šo normu izveidotā aizsardzība ir paredzēta tad, kad jūrnieki ir atstāti ārvalstīs, nevis tad, kad, kā tas prasīts Direktīvā 80/987, ir iestājusies darba devēja maksātnespēja.

77 Taču šajā ziņā ir jākonstatē, ka darba devējs var kļūt maksātnespējīgs Direktīvas 80/987 izpratnē, tā nodarbinātajiem jūrniekiem netiekot atstātiem ārvalstīs apstākļos, kādi paredzēti šajās valsts tiesību normās.

78 No tā izriet, ka šādā situācijā, kas precīzi atbilst pamatlietā aplūkoto darba ņēmēju situācijai, šajās pašās normās darba ņēmējiem nav paredzēta to nesamaksāto darba samaksas prasījumu samaksa, – garantija, kas turklāt, kā izriet no šīs direktīvas preambulas pirmā apsvēruma, ir būtisks tās mērķis (šajā ziņā skat. spriedumu Komisija/Grieķija, C-53/88, EU:C:1990:380, 20. punkts).

79 Šādos apstākļos aplūkotā valsts tiesību norma darba ņēmējiem, kas ir tādā situācijā, kādā ir atbildētāji pamatlietā, nenodrošina līdzvērtīgu aizsardzību tai, kura izriet no Direktīvas 80/987.

80 Tādēļ uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 80/987 1. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz darba ņēmējiem, kuri ir tādā situācijā, kādā ir atbildētāji pamatlietā, aizsardzība, kas paredzēta Likuma 1220/1981 29. pantā, ja jūrnieki ir tikuši pamesti ārvalstīs, nav "līdzvērtīga aizsardzība tai, kura izriet no [minētās] direktīvas".

Tiesāšanās izdevumi

81 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) **Padomes 1980. gada 20. oktobra Direktīva 80/987/EEK par dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku aizsardzību to darba devēja maksātnespējas gadījumā ir jāinterpretē tādējādi, ka, izņemot, ja eventuāli tiek piemērots šīs direktīvas 1. panta 2. punkts, jūrniekiem, kas dzīvo dalībvalstī un kurus šajā dalībvalstī ir pieņēmusi darbā sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir trešajā valstī, bet kuras faktiskās uzņēmējdarbības vieta ir šajā dalībvalstī, darbam kā algotiem darbiniekiem uz šai sabiedrībai piederoša kruīza kuģa, kas peld ar trešās valsts karogu, atbilstoši darba līgumam, kurā kā piemērojamās tiesības ir norādītas šīs pašas trešās valsts tiesības, pēc tam, kad attiecīgās valsts tiesa ir atzinusi šo sabiedrību par bankrotējušu atbilstoši pēdējās minētās tiesībām, būtu jāvar gūt aizsardzību, kas paredzēta direktīvā attiecībā uz darba samaksas prasījumiem, kas viņiem ir pret šo pašu sabiedrību;**

2) **Direktīvas 80/987 1. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz darba ņēmējiem, kuri ir tādā situācijā, kādā ir atbildētāji pamatlietā, aizsardzība, kas paredzēta Likuma 1220/1981, ar kuru papildina un groza tiesību aktus attiecībā uz Pirejas ostas pārvaldes iestādi, 29. pantā, ja jūrnieki ir tikuši pamesti ārvalstīs, nav "līdzvērtīga aizsardzība tai, kura izriet no [minētās] direktīvas".**

[Paraksti]